Sensorveiledning KIN2500 vår 2026

Spørsmål 1

En god besvarelse bør:

1. Vise god kunnskap om vanlige strukturelle og politiske forklaringer på at Kina har blitt et svært ulikt samfunn, på tross av at absolutt fattigdom nærmest er utryddet. Herunder det store gapet mellom land og by, den skjeve regionale utviklingen, og hvordan avkastningen på kapital/eiendom har vokst raskere enn lønnsinntekter. Besvarelsen bør diskutere *hukou*-systemets ekskluderende effekt for migrantarbeidere, mangelen på et omfordelende skattesystem, og at sosiale velferdsordninger i stor grad opprettholder privilegier for urbane eliter fremfor å utjevne ulikhet. Særlig bra om besvarelsen benytter rammene for Adaptiv Politisk Økonomi (APE) for å vise hvordan statens og markedets samevolusjon bidrar til både veksten og ulikheten.
2. Koble den økonomiske virkeligheten over til befolkningens politiske holdninger. En god besvarelse vil vise til studier som tyder på et stemningsskifte i befolkningen (Alisky et al.2025). Gode besvarelser bør koble dette til betydningen av prestasjonsbasert legitimitet og mulige utfordringer mot dette.
3. Vise innsikt i hvilke strategier et autoritært system som det kinesiske kan bruke for å opprettholde makt. Dette kan for eksempel gjøres ved å diskutere endringer i statens legitimeringsstrategier (f.eks. dreiningen mot ideologi og nasjonalisme, jf. Holbig), og/eller Gershewskis tre pilarer for autoritær makt. En særlig god oppgave fanger opp hvordan de ulike strategiene balanseres, og utfyller/utfordrer hverandre.

Spørsmål 2

En god besvarelse svarer på spørsmålene som er stilt og trekker inn relevant informasjon fra pensum og forelesninger. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, poengene under:

1. Med utgangspunkt i det du vet om Deng Xiaopings økonomiske prosjekt: hvorfor valgte han å tillate økt migrasjon fra land til by?

Viktigst:

- Deng Xiaoping innførte økonomiske reformer med mer markedsøkonomi og utenlandsinvesteringer. Kina trengte arbeidskraft til SEZ-er og eksportorientert industri

Andre punkter:

- Avkollektivisering frigjorde landarbeidere, disse trengte jobb.

- Ideologisk endring under Deng Xiaoping: Del av "la noen bli rike først"-strategien, økonomisk strategi som favoriserte kysten, dette førte til migrasjonspress der folk dro fra innland til kyst for å tjene penger.
- Gjorde at man kunne utsette andre politisk vanskelige reformer. (eksempel: migrasjon var et middel for å bekjempe fattigdom uten å gjennomføre jordreform).
- Styrt migrasjon ga mulighet til økonomisk utvikling uten å gi folk rettigheter i byen. Hukou ble beholdt, det var kun forflytning for midlertidig arbeid. Myndighetene beholdt kontroll over befolkningens bevegelser og at sosiale utgifter (skole, helse og omsorg) fortsatt ble lagt på landet.

2. Hva er sammenhengen mellom migrasjon fra land til by og fenomenet urbane landsbyer (chengzhongcun)?

Viktigst:

- Migrasjon gjorde at folk dro til byene og byene vokste.
- Byene vokste og slukte omkringliggende landsbyer, men rural hukou/landeierskap besto.

I tillegg:

- Landsbybeboere i chengzhongcun bygde ut hus og bebygde tomter for å leie ut til migranter. De tjente altså penger på at folk flyttet til byene.
- Migranter mangler hukou der de bodde, "flytende befolkning", få ressurser og måtte ta til takke med dårlige boforhold i tette, uregulerte boligområder.
- Sosial status for de to gruppene: Arbeidsmigrantene var ansett som fattige, men hardtarbeidende. Utleierne i chengzhongcun ble ansett som rike, men ukultiverte fordi de tjente penger bare fordi de hadde flaks med fødested.

3. Hvordan bidro migrasjonsstrømmene fra landsbygda til Kinas industrialisering?

Viktigst:

- Det ga Kina et lave produksjonskostnader ved å tilby billig arbeidskraft til fabrikker i Kinas byer og økonomiske soner.
- Billig arbeidskraft tiltrakk utenlandske investorer og økte eksport.

I tillegg:

- Bidro til regional ulikhet kyst/innland, der sosial reproduksjon (skole, omsorg og helse) ble lagt til landsbygda mens arbeidskraften ble utnyttet i byene.

Spørsmål 3

Moral og utenrikspolitikk:

- Kulturrelativistisk (men historisk paradoks: synes likevel egen kultur var best)
- Motsetningsfull, fordi den kinesiske staten fremhever både:

    - likhet og hierarki i det internasjonale systemet og
    - Kinas overlegenhet over og respekt for andre land

- Konfutsianisme som fremheves er hierarkisk og autoritær >< liberalistiske og rettighetsorientert
- Verdier: moralsk realisme: universelle verdier som rettferdighet, rettskaffenhet og høflighet er høyere enn likhet, demokrati og frihet
- Kinas globale autoritet er iboende rettskaffen, men må forsterkes med en viss utøvelse av realpolitikk
- 3 nisje-fortellinger for ulikt publikum:
    - kinesere i verden = et felleskap definert av blodsbånd: etno-historisk kinesisk identitet er grenseoverskridende
    - å dele Marxistiske verdier
    - støtte opp om menneskerettigheter med respekt for kulturelle forskjeller og statenes suverenitet
- Endringer under Xi Jinping
    - mer selvsikker for å styrke utvidelsen av Kinas innflytelse
    - mer kompleks: ulike mottakere, både utenriks og innenriks
    - => utilitaristisk, ikke moralsk

Spørsmål 4

Ett-Kina rammeverk:

- Definisjon: **«ett Kina» rammeverk** = en uformell og fleksibel anordning som har formet Kinas utenriksrelasjoner siden 1972, men hvor grensene for det meste har vært underforstått, fleksibel og betinget av politikk
- Bakgrunn: Republikken Kina videreført på Taiwan i 1949 etter Nasjonalistpartiet tapte borgerkrigen
- «Shanghai Communiqué» i 1972: USA erkjenner at kineserne og begge sider av stredet fastholder at det finnes bare ett Kina
- 1979: diplomatisk anerkjennelse av Folkerepublikken og Taiwan Relations Act
- Ett-Kina rammeverk ble til i 1972 og sementert i 1992 i den såkalte 1992-konsensussen:
    - en uoffisiell internasjonal institusjon
    - enighet om at det finnes ett Kina, men ikke om hva enigheten består i
    - for KKP er det Kina under KKP; Taiwan er ikke enig i det og mere diffus, KMT antydet at Ett Kina er Republikken Kina
    - styret på Taiwan holder fast på navnet Republikken Kina

    - noen få små land har diplomatiske forbindelser med Republikken Kina og kan derfor ikke ha diplomatiske forbindelser med Folkerepublikken Kina
    - USA anerkjenner Folkerepublikken Kina, men setter Taiwan i stand til å forsvare sin uavhengighet, og holder det uklart om de kommer til å forsvare Taiwan
- Hverken USA eller Japan har anerkjent Kinas suverenitet over Taiwan
- 1991: Nasjonalist–regjeringen på Taiwan oppgir formelt kravet om å styre fastlandet
- Status-quo kan trues av den politiske utvikling på Taiwan, Xi Jinpings bruk av nasjonalisme som legitimering for KKPs enerett til å styre Kina og bl.a. USAs uforutsigelige utenrikspolitikk, og begivenhetene i Hong Kong
- DPP: Taiwan behøver ikke å erklære seg uavhengig fordi de er det allerede
- Dalton Lin: Cross-Strait commitment problem: bekymring blant begge parter at å endre på tolkningen i rammeverket kan ha uønskede konsekvenser